

Mladinski planinski tabori

✍ in 📷 Emil Pevec

Mladinski planinski tabor predstavlja v vzgoji mladih planincev lepo in koristno dopolnitev celoletnega dela. Med letom pripravljamo izlete, skrbimo za izobraževanje, pripravljamo razne dejavnosti, ki naj bi mladino navduševale za hojo v hribe ... Se vam ne zdi, da nekaj manjka? Nek primeren zaključek. Da, seveda – poletje brez mladinskega planinskega tabora je ... je kot zima brez snega!

Pogled v preteklost

Slovenija je dežela z dolgoletno tradicijo planinske vzgoje mladih, s prav tako tradicijo pa se ponajajo tudi planinski tabori. Prvo taborjenje, ki pa je bilo bolj srečanje mladih planincev, je bilo organizirano na Primorskem že leta 1925. Prvo uradno taborjenje, ki se je v tistih letih imenovalo kolonija, je bilo v Malnerjevi koči pod Črno prstjo avgusta 1935. Pod vodstvom Bratislava Jankovića je taborilo 24 dijakov. Glavna preizkušnja je bila tridnevna tura na Triglav v smeri Črna prst – Raskovec – Šija – Migovec – pod Podrto goru – planina Govnjač – dolina Triglavskih jezer – Aleksandrov dom (sedanja Planika). Posluš za vzgojo mladine so pokazali tudi odborniki Slovenskega planinskega društva (SPD), saj so mladi taborili na stroške Osrednjega društva.¹

Leta 1936 so planinci pod vodstvom Uroša Zupančiča prvič postavili šotore v Vratih.² Leta 1939 je SPD začela z akcijo zbiranja sredstev za postavitev mladinskega doma, ki bi stal ob Bohinjskem jezeru.³ Ta ideja je zaradi vojne zamrla.

Po vojni se je v duhu tedanjega časa planinska mladina zbirala na srečanjih, pomembni so bili spominski pohodi ... Leta 1956 je bila pri Planinski zvezi Slovenije (PZS) ustanovljena Mladinska komisija, saj so tretjino članstva predstavljali mladi. S tem so bili postavljeni temelji za bolj sistematično delo v mladinskih oddelkih planinskih društev.

Sedanost

Vsako leto je v Sloveniji več kot petdeset (50) taborjenj mladih planincev, od tega jih je vsaj polovica pod šotori. Nekaj je še pohodnih taborov, ostali pa se dogajajo v planinskih kočah. Ne smemo namreč pozabiti, da je nekaj taborov tudi med zimskimi počitnicami, in koče pridejo takrat hudo prav. Tabore pripravljajo posamezna društva (oziroma mladinski odseki), ki so za organizacijo tabora dovolj »močna«: imajo voljo, znanje, energijo, dovolj strokovnega kadra, nekaj pa seveda pomeni tudi tradicija.

Leta 1983 se je v Savinjskem MDO pojavil koncept priprave taborjenj v soorganizaciji več društev. Tako je lažje rešiti določene težave, ki so za majhna društva nepremostljive.

Trenutna težava, pred katero si ne smemo zatiskati oči, je dejstvo, da je tam, kjer ni velike ponudbe za mlade, le-te lažje pridobiti za udeležbo na planinskem taboru. To se vidi že po podatkih, odkod je največje število taborečih. Velika mestna središča tu capljajo daleč zadaj.

Pogled v prihodnost

Večkrat se sprašujemo, kako naprej. Kako rešiti težave, ki so se nakopičile v preteklih letih.

Ena od teh je prepoznavnost. S podobno dejavnostjo se namreč ukvarja vse več sorodnih organizacij. Vse, tako kot mi, prisegajo na zdravo življenje v naravi, na vzgojo, ...

S težavo premajhne prepoznavnosti mladih planincev se soočimo marsikje. Že besede tabor, taborjenje ... so sinonim za sorodno organizacijo. Marsikateri starši ne vidijo nobene razlike.

V večjih urbanih središčih se z zgoraj omenjeno težavo soočimo tudi pri lokalnih oblasteh.

Krovna organizacija mladih slovenskih planincev bi v prihodnosti na tem področju morala storiti mnogo več.

Velika težava je tudi pomanjkanje ustreznih tabornih prostorov. Kakorkoli obračamo, nesmiselno je, da tabore mladih planincev postav-

¹ PV, 1935, str. 364; PV, 1936, str. 184-185.

² PV, 1936, str. 400.

³ PV, 1939, str. 245.

ljamo vse dlje od gora, s čimer je povezana zahtevna logistika pred vsako turo – medtem ko se npr. promet v podgorskih dolinah ni prav nič zmanjšal. Prej nasprotno. Glavni davek so v tem primeru plačali mladi planinci, ki so v resnici še najmanj krivi za slabo stanje. Ti mladi so običajno v nasprotju z »nedeljskimi« obiskovalci gora tudi dobro ekološko osveščeni.

Seveda pa znamo zagreniti življenje tudi sami sebi. Sam sem v preteklih letih kar dvakrat doživel, da se je lastnik prostora zaradi neustreznih dejanj naših predhodnikov odločil, da prostora ne bo več dajal v uporabo za taborjenje.

Tu se morajo vodstva taborjenj zamisliti. So naredila vse, kar so želeli domačini? Nujno je, da z domačini, ki so nam za taborjenje odstopili prostor, ohranimo dobre odnose.

Da članek na koncu ne bi izzvenel kot kritiziranje sedanjega stanja, naj vendarle zapišem še nekatere glavne pozitivne »pridobitve« s taborjenj: improvizacija življenja v naravi da mladim večjo samozavest, manj so razvajeni, krepi se solidarnost, mlade navajamo, da se imajo lahko lepo tudi brez opojnih sredstev. Na taboru udeleženci neposredno spoznavajo življenje z in v naravi. Ker tu mladine ne motijo ne TV, ne računalniške igrice, ne »glasbeni mlinčki« je dojemanje narave veliko bolj pristno. Prav taki so tudi sami stiki med mladino in vodstvom. Mladi se v strnjeni obliki bivanja v naravi veliko lažje pridobijo znanje za varno hojo v gore. Prav to pa mora biti glavno vodilo vseh tabornih vodstev, ki si zaslužijo vse pohvale za svoje prizadevno prenašanje gorniškega znanja na nove rodove planincev. ○

Kar smo se naučili, preizkusimo v praksi

